

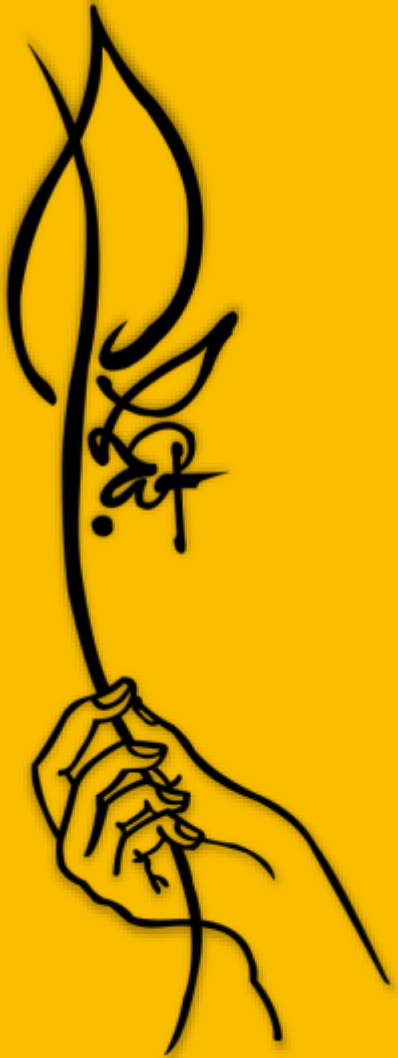
ĐẠI CƯƠNG THIỀN HỌC

Học kỳ hai

Tuệ Trung Thượng Sĩ
TRẦN TUNG

(1230 - 1291)

Bài 3

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

Tăng hỏi: - Thế Tôn nói: “Suốt bốn mươi chín năm, ta chưa từng nói một chữ.” Vậy mười hai phần giáo từ đâu mà được?

Ngài đáp:

*- Hơi xông khởi hộp mong khôi phục,
Thuốc thánh mở bình muốn bệnh tiêu.*

Âm:

**Khí xung xuất hạp cầu khôi phục,
Linh bảo khai bình dục bệnh tiêu.**

✿ THẢO LUẬN NHÓM

✿ Tăng hỏi Ngài Tuệ Trung Thượng Sĩ: - Thế Tôn nói: “Suốt bốn mươi chín năm, ta chưa từng nói một chữ.” Vậy mười hai phần giáo từ đâu mà được? Nghĩa này thế nào?

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

- Thế nào là Phật của chính mình?
- Chẳng đến rượu bò-đào,
Khó gặp người đập hũ.

Âm:

Bất hướng bò-đào tửu,
Hy phùng phá ứng nhân.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

- Phải hiểu thế nào?
- Nhà lớn một đêm ngủ,
Sông dài chung đò qua.

Âm:

Đại hạ nhất dạ miên,
Trường giang đồng đò thuyền.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

- Thế nào là tâm của cổ Phật?
- Trọn nói khắp thành không quốc sắc,
Đâu hay cửa tía có thuyền quyên.

Âm:

Tận đạo mãn thành vô quốc diễm,
Bất tri chu hộ hữu thuyền quyên.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

- Cổ nhân nói “Tức tâm tức Phật”, mà sao không hiện trước mắt?
- Phan trai tìm ngọc dù khó gặt,
Mỏ cá cầu châu uổng công thôi.

Âm:

Thám châu phũ bạn tuy nan đắc,
Mạc hướng khoa ngư tác biệt tâm.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

- Dám hỏi thế nào là gia phong của Thượng sĩ?

Ngài đáp:

- Nhàn, ném trái rìng kêu vượn tiếp,
Lười, câu cá suối khiến hạc tranh.

Âm:

Nhàn phao nham quả hô viên tiếp,
Lãn điều khê ngư dẫn hạc tranh.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

- Bô-đề với phiền não khác nhau, giống nhau thế nào?
- Trong nước có vị muối, giữa sắc có màu keo.

Âm:

Thủy trung diêm vị, sắc lý giao thanh.

Tuệ Trung Thượng Sĩ

CHÁNH VĂN

Có vị tăng hỏi:

- Kinh nói: “Muốn đạt đến con đường vô sanh, cần biết rõ cội nguồn.”

Thế nào là cội nguồn?

Ngài đáp:

*Tìm nguồn chẳng có cội,
Nắm cội cũng không nguồn.*

Âm:

Tâm nguyên phi hữu bản,
Cứ bản diệt vô nguyên.

❁ KIỂM TRA BÀI CŨ

- 1) Thế nào là gia phong của ngài Tuệ Trung Thượng Sĩ? (*Nói rõ chữ nhàn*).
- 2) Tăng hỏi Ngài Tuệ Trung Thượng Sĩ: - Thế Tôn nói: “Suốt bốn mươi chín năm, ta chưa từng nói một chữ.” Vậy mười hai phần giáo từ đâu mà được? Nghĩa này thế nào?

❁ THẢO LUẬN - NGHIÊN CỨU BÀI MỚI

- 1) Thượng Sĩ quả thế thiếp: “*Sống chết là lẽ thường, tại sao lại buồn thảm luyến tiếc, làm não chân tánh ta?*”. Chân tánh của Thượng Sĩ có còn bị não hay không? Nếu không, tại sao Ngài nói làm não? Nếu có, làm sao được tự tại để nói được như thế rồi nhắm mắt ra đi tự tại?

